

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/49/2019
Identifikačné číslo spisu:	4616010039
Dátum vydania rozhodnutia:	02.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4616010039.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej, sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom 2. júla 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. G. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/54/2018, z 11. decembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 29. januára 2018, sp. zn. 1T/9/2016, uznal obvineného O. G. vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v období od 01. júna 2008 do 30. mája 2013 v H. v priestoroch spoločnosti DECODOM, s .r. o., Topoľčany, na A. ulici číslo X ako dispečer montáží tejto spoločnosti s opisom pracovnej činnosti plánovanie montáže u zákazníkov, riadenie činnosti montážnikov, preberanie peňažnej hotovosti za tovar od montážnikov a vodičov, bez súhlasu nadriadeného krátil jemu zverené peňažné prostriedky tejto spoločnosti prijaté od jednotlivých zákazníkov za vykonanú montáž nábytku, v niektorých prípadoch nepriznal prijaté peňažné prostriedky za montáž nábytku, väčšinu vystavených príjmových pokladničných dokladov skartoval, v niektorých prípadoch vystavoval nové účtovné doklady, pričom rozdiel medzi prijatými a vyúčtovanými peňažnými prostriedkami a v niektorých prípadoch celé čiastky prijatých peňažných prostriedkov od zákazníkov za realizované montáže si ponechal pre svoju vlastnú potrebu, čím svojim konaním spôsobil spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, so sídlom Topoľčany, A. ulica číslo X, IČO: 36305073 škodu v celkovej výške najmenej 264.433,24 eur.

Za spáchanú trestnú činnosť súd uložil obvinenému podľa § 213 odsek 4 Trestného zákona, za zistenej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona, nezistenej pritŕažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 odsek 4 Trestného zákona súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň mu podľa § 76 odsek 1, § 78 odsek 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku súd uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, so sídlom Topoľčany, spôsobenú škodu v sume 258.913,88 (dvestopäťdesiatosemtisíc deväťstotrinásť eur a osemdesiatosem centov).

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú spoločnosť DECODOM, s. r. o., Topoľčany, so sídlom Topoľčany, so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Na podklade odvolania obvineného a prokurátora čo do výroku o treste proti vyššie uvedenému rozsudku rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom z 11. decembra 2018, sp. zn. 1To/54/2018, v bode I. tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany podanej na Okresný súd Topoľčany 4. februára 2016 pod č. Pv 860/2013/4406-63, pre skutok právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

v období od 01. júna 2008 do 30. mája 2013 v H. v priestoroch spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, na A. ulici číslo X ako dispečer montáží tejto spoločnosti, ktorý mal v charakteristike svojej pracovnej činnosti plánovanie montáže u zákazníkov riadenie činnosti montážnikov, preberanie peňažnej hotovosti za tovar od montážnikov a vodičov za tovar, krátil peňažné čiastky prijaté od jednotlivých zákazníkov tejto spoločnosti za vykonanú montáž nábytku bez súhlasu svojho nadriadeného, prípadne vôbec nepriznal prijaté peňažné prostriedky za montáž nábytku, väčšinu vystavených príjmových pokladničných dokladov skartoval a v niektorých prípadoch vystavoval nové účtovné doklady, pričom si rozdiel medzi prijatými a vyúčtovanými peňažnými prostriedkami a v niektorých prípadoch celé prijaté peňažné prostriedky od zákazníkov ponechal pre svoju vlastnú potrebu, čím svojim konaním v 1889-tich montážnych prípadoch spôsobil spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, so sídlom v Topoľčanoch škodu v celkovej výške 282.461,72 eur a následnú škodu vo výške 1.876,60 eur za vyrubené pokuty, ktoré táto spoločnosť musela zaplatiť správcovi dane za dodatočné daňové priznania za rok 2012 až 2013,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodeného DECODOM, s. r. o., so sídlom v Topoľčanoch, s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

V bode II. rozsudku krajský súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol, pretože zistil, že nie je dôvodné.

Podaním z 3. júla 2019 doručeným prvostupňovému súdu 6. augusta 2019 minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) na podnet poškodenej strany spoločnosti DECODOM, s. r. o., podal proti naposledy uvedenému druhostupňovému rozhodnutiu dovolanie v neprospech obvineného, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por. s poukazom na porušenie zákona v ustanoveniach § 285 písm. a) Tr. por., § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák.

V písomných dôvodoch dovolania minister spravodlivosti poukázal najprv na skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého, ak sa týka dôvod neprípustnosti trestného stíhania podľa § 9 ods. 1 Tr. por. len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takéhoto činu viedlo trestné stíhanie. Zároveň uviedol, že podľa § 10 ods. 16 Tr. por.

skutkom sa rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, ak výslovne nie je uvedené inak a v ustanovení § 41 ods. 3 Tr. zák. je upravené ukladanie spoločného trestu za ďalší čiastkový útok tvoriaci súčasť pokračovacieho trestného činu. Minister spravodlivosti zdôraznil, že rekodifikovaná trestnoprávna úprava dovoľila oddelené prejednávanie jednotlivých čiastkových útokov jedného pokračovacieho trestného činu v rámci viacerých trestných konaní, pričom výsledkom všetkých konaní bolo nielen uloženie spoločného trestu, ale aj uznanie spoločnej viny. Podstata celej právnej úpravy smerovala podľa ministra spravodlivosti k tomu, aby bolo možné rozhodnúť o celom pokračovacom trestnom čine páchatel'a v prípade uznania viny jedným rozhodnutím, a to aj v prípadoch, ak sa o niektorých čiastkových útokoch daného trestného činu rozhodlo skorším rozhodnutím a tiež tomu, aby rozhodnutie o jednom čiastkovom útoku tohto jedného trestného činu nebránilo konaniu o iných čiastkových útokoch pokračovacieho trestného činu.

Minister spravodlivosti ďalej v dôvodoch dovolania uviedol, že účelom bolo nielen zrýchlenie a zhospodárnenie trestného konania, ale i ochrana práv poškodených osôb za súčasného naplnenia procesných záruk obvineného, ktorému bol v konečnom dôsledku ukladaný spoločný trest. Dôvodil, že cieľom hmotnoprávneho ponímania jednoty skutku pri pokračovacom trestnom čine je priznanie „benefitu“ páchatel'ovi, v dôsledku ktorého je jeho konanie (po splnení objektívnej i subjektívnej súvislosti) vnímané ako jeden trestný čin, za ktorý je mu ukladaný jeden/spoločný trest. Prístup procesných noriem spočívajúci v možnosti samostatného konania a rozhodovania o jednotlivých „neidentických“ čiastkových útokoch pokračovacieho trestného činu ničím nenarušuje hmotnoprávne vnímanie pojmu skutok. Naopak, trestné konania vedené pre čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu prispievajú ku komplexnému a rýchlemu trestnoprávnemu postihu jeho páchatel'a a k zabezpečeniu ochrany práv poškodeného.

Napriek tomu, že minister spravodlivosti sa v celosti stotožnil s právnou vetou uvedenou v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR 6/2016 pod č. 51, ktorou sa riadil aj Krajský súd v Nitre, ktorého postup sa podľa ministra spravodlivosti sa tak môže zdať zodpovedajúci príslušnej zákonnej úprave, na druhej strane je však potrebné podľa ministra spravodlivosti prihliadať na špecifickosť trestného konania obvineného a na zásadu hospodárnosti, účelnosti trestného konania a v neposlednom rade na práva poškodeného. Dôvodil, že obvinený spáchal voči poškodenému 1889 čiastkových útokov, ktoré boli v obžalobnom návrhu vymedzené ako jeden skutok časovým údajom, výškou spôsobenej škody, osobou obvineného a spôsobom spáchania ako aj objektom - zverenými finančnými prostriedkami poškodeného. Prílišným formalizmom, t. j. prísny výkladom procesných pravidiel zo strany krajského súdu, súd zbavil poškodeného jeho práva na spravodlivé riešenie jeho veci v trestnom konaní. Ak sa procesné pravidlo vykladá takým spôsobom, že bráni rozhodnutiu o obžalobe, zbavuje tak poškodeného možnosti nápravy v trestnom konaní.

Minister spravodlivosti považuje postup odvolacieho súdu, ktorý striktným výkladom procesných pravidiel porušil práva poškodeného, za rozporné s cieľom legislatívnej úpravy zrýchliť a zhospodárniť trestné konanie, ale i ochrany práv poškodených osôb za súčasného naplnenia procesných záruk obvineného, ktorému bol v konečnom dôsledku ukladaný jeden spoločný trest. Do pozornosti odvolacieho súdu dal aj skutočnosť, že krajský súd odkázal poškodeného na civilný proces po piatich rokoch od začatia trestného stíhania a po viac ako dva a pol roku súdneho konania nie je podľa názoru ministra spravodlivosti adekvátne zabezpečeniu spravodlivosti, ktoré má každá fyzická aj právnická osoba, na ktorej je spáchaný trestný čin, právo očakávať od štátu a jeho inštitúcií. O to viac za stavu, keď štátnym orgánom poskytne všetku potrebnú súčinnosť a z vykonaného dokazovania je vina obvineného preukázaná. Je toho názoru, že ak stojí obžaloba na veľkom množstve typovo rovnakých skutkov (čiastkových útokov), tak nie len, že nie je účelné formalisticky trvať na presnom popise každého z nich, ale nie je ani možné tieto skutky všetky individuálne popísať. Zvlášť v prípade, ak všetky protiprávne útoky boli spáchané rovnakým spôsobom a na jednom poškodenom.

V takomto prípade by mal byť podľa ministra spravodlivosti postačujúci dostatočne konkrétny opis toho, ako taký trestný čin bol spáchaný spolu s vymedzením celkového počtu skutkov. Tak, ako za postačujúci a dostatočne popisný považoval aj okresný súd, keď uznal obvineného O. G. vinným zo

spáchania trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. Poukázal na to, že dôkazy pre legitimitu tejto úvahy je možné nájsť vo viacerých rozhodnutiach súdov, ktoré spája práve mnohopočetnosť čiastkových útokov, napr. aj z trestných konaní vedených proti konateľom tzv. nebankových spoločností, kde boli tisíce poškodených, a teda aj čiastkových útokov voči nim, pričom obžalobné návrhy a ani skutkové vety odsudzujúcich rozsudkov neobsahovali individuálne opísaný každý jeden čiastkový útok. Dospel k názoru, že v prípade, že obvinený má v rámci procesu možnosť namietať voči každému jednému čiastkovému útoku, nedochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces ani jeho práva na obhajobu. Naopak nadmerný formalizmus zo strany súdu a vyžadovanie presnej špecifikácie každého z prakticky totožných skutkov by predstavovali porušenie zásady efektivity a rýchlosti trestného konania. Obvinený O. G. mal možnosť vyjadriť sa ku každému jednému čiastkovému útoku. Aj napriek tomu, že tieto nie sú špecifikované v obžalobe, sú súčasťou trestného spisu.

Na námietku obvineného týkajúcej sa porušenia práv obvineného možným porušením zásady ne bis in idem minister spravodlivosti uviedol, že trestná činnosť obvineného je v obžalobnom návrhu vymedzená okrem iného časovým obdobím. V prípade, že sa v budúcnosti vyskytne ďalší čiastkový útok, ktorý bude spadať do toho časového obdobia, tým, že 1889 jednotlivých čiastkových útokov nie je individuálne vymedzených, nehrozí podľa názoru ministra spravodlivosti opätovné odsúdenie obvineného, pretože takýto prípadný neskôr objavený čiastkový útok je fakticky konzumovaný daným časovým obdobím. Navyše, je možné z vykonaných dôkazov zistiť, či takýto čiastkový útok tvoril súčasť trestného činu sprenevery za toto časové obdobie. Jednotlivé čiastkové útoky sú v spise podrobne opísané a špecifikované tak, že nie je možná ich zámena s inými. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti obvineného je možné dohľadanie každého jedného útoku, ktorý je označený menom a adresou zákazníkov, sumou a dátumom. Podľa názoru ministra spravodlivosti je preto vylúčené, aby mohol byť hypoteticky odsúdený znovu za ten istý skutok, resp. čiastkový útok. Zároveň uviedol, že jediné pochybenie, ktorého sa okresný súd dopustil, je neoznačenie konania obvineného ako pokračovacieho trestného činu napriek tomu, že takáto kvalifikácia konania obvineného je zrejماً. Uvedené však nie je dôvodom na oslobodenie obvineného spod obžaloby.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/54/2018, z 11. decembra 2018, bol porušený zákon v ustanoveniach § 285 písm. a) Tr. por., § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., v prospech obvineného a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté rozhodnutie zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na tento rozsudok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. navrhol prikázať Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu ministra spravodlivosti sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany podaním z 22. júla 2019 doručeným okresnému súdu 23. júla 2019, v ktorom sa stotožnila s obsahom podaného dovolania. Uviedla, že sa jedná o špecifický trestný pokračovací trestný čin a hoci sa stotožnila s právnym názorom Krajského súdu v Nitre, ktorý v predmetnej veci aplikoval stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tost/35/2015, zo 14. decembra 2015, je toho názoru, že právo obvineného na obhajobu takto podanou obžalobou nebolo porušené, nakoľko v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom bol dostatočne konkrétne oboznámený s rozsahom trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený postavený pred súd. Prokurátorka uviedla, že obvinený mal možnosť sa vyjadriť ku všetkým na dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní, a teda aj k všetkým listinným dôkazom. Toto svoje právo obvinený aj využil a na hlavnom pojednávaní sa vyjadroval sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu ku každému listinnému dôkazu, ktorý sa nachádzal v spise a súd pri rozhodovaní prihliadal na jednotlivé námietky obvineného.

Podľa prokurátorky, špecifikum daného prípadu spočíva v tom, že obvinený sa konania spočívajúceho v krátení peňažných čiastok prijatých od jednotlivých zákazníkov za vykonanú montáž nábytku, resp. v nepriznaní prijatých peňažných prostriedkov za montáž nábytku, ktoré si mal ponechať pre svoju vlastnú potrebu, mal dopúšťať na škodu jedného subjektu, svojho zamestnávateľa obchodnej spoločnosti

DECODOM, s. r. o., Topolčany, ktorého konania sa mal takto dopustiť v 1889 prípadoch a spôsobiť tak škodu vo výške 282.461,72 eur, resp. škodu vyčíslenú v rozsudku Okresného súdu Topolčany. Dôvodila, že všetky protiprávne útoky boli spáchané rovnakým spôsobom, na jednom mieste, a preto zastáva názor, že nebolo potrebné aplikovať prísny formalistický výklad ustanovenia § 235 písm. c) Tr. por. Krajským súdom v Nitre. Prokurátorka je toho názoru, že zákonné kritériá uvedené v § 235 písm. c) Tr. por. boli v podanej obžalobe prokurátorky okresnej prokuratúry vo všeobecnosti splnené, nakoľko bolo možné z nej zistiť ako miesto spáchania skutku (mesto Topolčany, priestory spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topolčany, na A. ulici č. X), tak aj čas jeho spáchania (obdobie od 1. júna 2008 do 31. mája 2013), ako aj samotný spôsob spáchania skutku, pričom vzhľadom na opakujúci sa a prakticky identický spôsob spáchania jednotlivých čiastkových útokov by tieto predstavovali iba kopírovanie v podstate tých istých skutkových okolností s rozdielnou výškou sumy spôsobenej škody, čím podaná obžaloba spĺňala všetky zákonné formálne náležitosti a takto bola akceptovaná i Okresným súdom Topolčany, na ktorý bola podaná.

S prihliadnutím na tieto skutočnosti prokurátorka okresnej prokuratúry navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/54/2018, z 11. decembra 2018, bol porušený zákon v ustanoveniach § 285 písm. a) Tr. por., § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., v prospech obvineného a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté rozhodnutie zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na tento rozsudok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. navrhla prikázať Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený O. G. sa k dovolaniu ministra spravodlivosti vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. Michaela Medviďa podaním z 31. júla 2019, v ktorom poukázal na to, že v rozhodnutiach ústavného súdu (IV. ÚS55/09 alebo IV 180/09) bol judikovaný princíp, v zmysle ktorého vymedzenie trestného činu, trestné stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu a účelom trestného procesu je prioritne osvedčenie vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Z uvedeného podľa obvineného vyplýva axioma, že štát má právo na potrestanie páchatel'a a nie poškodený má právo na potrestanie páchatel'a, poškodený v rámci trestného konania môže uplatňovať v adhéznom konaní právo na náhradu škody a svoj nárok musí preukázať. Zdôraznil, že poškodený nemá nárok, aby bolo v trestnom konaní rozhodnuté podľa jeho predstáv. Obvinený vyjadril nesúhlas s názorom dovolateľa, že súd poškodeného zbavil práva na spravodlivé riešenie jeho veci v trestnom konaní. Dôvodil, že v prvom rade trestné činy v trestnom konaní majú byť náležite zistené. Poškodený od začiatku nepostupoval v súlade s trestným poriadkom, namiesto aby v máji 2013 ohlásil spáchanie trestného činu orgánom činným v trestnom konaní, celé vyšetrovanie vykonal až do decembra 2013 výlučne sám a následne podal trestné oznámenie. Podľa obvineného, včasné neoznámenie trestného činu orgánom činným v trestnom konaní vytvorilo veľký priestor v prospech poškodeného pre manipulovanie a pozmeňovanie dôkazov a ovplyvňovanie obvineného a predkladanie obvinenému na podpis rôzne písomné dokumenty ako uznanie dlhu a pod.

Ďalej obvinený uviedol, že v konaní bolo dokázané, že nemal možnosť sa ani oboznámiť, z akých skutkov škoda pri uznaní dlhu pozostáva, nakoľko krabica s prípadmi bola v kancelárii u personálnej riaditeľky DECODOM, s. r. o. Mnoho dôkazov nebolo zabezpečených trestnoprocesným postupom, obvinený nebol poučený o svojich právach, a preto na ne nemožno v trestnom konaní prihliadať ako na zákonné dôkazy. Namietal aj škodu uplatňovanú voči obvinenému, nakoľko orgány činné v trestnom konaní neurobili v podstate žiadnu korekciu čiastkových útokov. Spochybnil aj postup vo vyšetrovaní ako aj skutočnosť, že z vykonaného dokazovania nebola vina obvinenému preukázaná. Zdôraznil, že rýchlosť, hospodárnosť a účelnosť trestného konania nemôže ísť nad procesné práva obvineného a nad zákonnosť trestného stíhania. Vo vzťahu k skutkovej podstate trestného činu sprenevery obvinený uviedol, že na vyvodenie trestnej zodpovednosti nepostačuje iba objektívna hmotná zodpovednosť za zverené hodnoty, nakoľko pri uvedenom trestnom čine sa vyžaduje úmysel ako aj príčinná súvislosť medzi konaním a následkom. Namietal, že ani po objektívnej stránke trestného činu nebolo preukázané

zverenie takej sumy obvinenému, ktorá bola súdom prvého stupňa ustálená ako výška škody, a ani po subjektívnej stránke z hľadiska jej prisvojenia.

Podľa názoru obvineného, orgány činné v trestnom konaní a súd sa neriadili v danej trestnej veci čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, § 1 Tr. por., § 10 ods. 16 Tr. por., § 206 ods. 3 Tr. por., § 235 písm. c) Tr. por., § 278 ods. 1 Tr. por. a dopustili sa závažných procesných pochybení, na ktoré bolo možné aplikovať právnu vetu uvedenú v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí súdov SR 6/2016 pod č. 51. Uvedené spôsobené procesné pochybenia mali negatívne dôsledky na práva obvineného, a to porušenie zásady stíhania obvineného zákonným spôsobom, ďalej právo na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko v dôsledku toho, že neboli vymedzené skutky (čiastkové útoky), nebolo možné sa k nim účinne vyjadrovať. Právo na obhajobu obvineného bolo porušené tým, že v žiadnej fáze trestného konania nemal obvinený možnosť priamo konfrontovať žiadny čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, z ktorého bol obvinený. Podľa obvineného došlo tiež k skráteniu práv obhajoby spôsobom nezlučiteľným s obsahom čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zaručuje obvinenému byť podrobne oboznámený s povahou a dôvodmi obvinenia. Namietal aj postup štátnych orgánov, ktoré nekonali v rozsahu a spôsobom uvedenom v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

Rozhodnutia vydané v danej trestnej veci nie sú podľa obvineného preskúmateľné, nakoľko nie je možné z nich zistiť, aké konkrétne konanie je obvinenému kladené za vinu a aký je súčet škôd z týchto nedovolených konaní. Obvinený sa nestotožnil s názorom dovolateľa, že tieto je možné zistiť a dohľadať každý jeden čiastkový útok v súdnom spise. Naopak s poukazom na § 168 ods. 1 Tr. por., obvinený zastáva názor, že rozsudok musí byť preskúmaný samostatne, bez toho, aby bol k nemu pripojený celý trestný spis.

Vzhľadom na uvedené obvinený má za to, že dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 3 Tr. por. nie sú preukázané a navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

K dovolaniu ministra spravodlivosti sa vyjadril aj obhajca obvineného JUDr. Pavol Gráčik podaním zo 6. augusta 2019, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, presvedčivo odôvodnený, rešpektujúci zákonnosť a výklad zákona najvyššími súdnymi inštanciami. Zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu došlo k zjavnému procesnému pochybeniu pri prejednaní obžaloby, v ktorej nebol spôsobom uvedeným v § 235 písm. c) Tr. por. v spojení s § 10 ods. 16 Tr. por. identifikovaný každý čiastkový útok žalovaného pokračovacieho trestného činu. Zdôraznil, že Krajský súd v Nitre, ktorý odvolaním napadnutý rozsudok vydal, sa spravoval judikátom k danej problematike v zmysle čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. S argumentáciou dovolateľa sa nestotožňuje v dôsledku toho, že objektívna súvislosť v spôsobe spáchania skutkov a v predmete útoku sú zákonnými znakmi zakladajúcimi samotnú existenciu pokračovacieho trestného činu. Dôvodil, že hoci minister spravodlivosti na jednej strane súhlasil so zákonnou potrebou rozdeľovania skutku v podobe pokračovacieho trestného činu na jednotlivé čiastkové útoky, na druhej strane neuviedol hranicu, ktorá by vymedzovala jednotlivé čiastkové útoky.

Na námietku dovolateľa, ktorý poukázal na to, že súd zbavil poškodeného jeho práva na spravodlivé riešenie jeho veci v trestnom konaní a ktorý bol zbavený možnosti nápravy, v trestnom konaní uviedol, že trestné konanie neplní primárne úlohu uspokojovania nárokov poškodených. Argumentácia dovolateľa, ktorý povyšoval nároky poškodeného nad spravodlivé riešenie veci za cenu nerešpektovania procesných noriem upravujúcich trestné konanie, ktorého cieľom je náležité zabezpečenie práva na obhajobu, je podľa obvineného z hľadiska zákonnosti a ústavnej konformnosti absolútne neudržateľné. Na námietku dovolateľa, podľa ktorého nie je účelné formalisticky trvať na presnom popise veľkého množstva typovo rovnakých skutkov (čiastkových útokov), obvinený uviedol, že Trestný zákon v prípade zločinov je postavený výlučne na formálnom chápaní trestných činov, a teda striktné dodržiavanie formálneho vymedzenia skutku je esenciálnou podstatou zákonnosti a spravodlivosti meritórneho rozhodnutia vydaného v trestnom konaní.

Vzhľadom na uvedené je obvinený toho názoru, že dovolanie ministra spravodlivosti nie je dôvodné, a preto ho navrhol zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku) a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku).

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 370 ods. 1 Tr. por. ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 370 ods. 2 Tr. por. ministrom spravodlivosti plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Z hľadiska posúdenia včasnosti podania dovolania ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky dovolací súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 TdoV 14/2017, z 27. februára 2018, v zmysle ktorého 6 - mesačná lehota na podanie dovolania (a to aj čo len čiastočne) v neprospech obvineného plynie obom oprávneným osobám (tak ministrom spravodlivosti ako i generálnemu prokurátorovi) zhodne od doručenia rozhodnutia súdu (voči ktorému je dovolanie prípustné) prokurátorovi, zistil, že v prejednávanej veci bol napadnutý druhostupňový rozsudok dňa 5. februára 2019 (č. l. 2707 spisu) doručený prokurátorovi Okresnej prokuratúry Topoľčany. Zákonná 6 mesačná lehota na podanie dovolania v neprospech obvineného začala plynúť od doručenia napadnutého rozhodnutia prokurátorovi, posledným dňom, kedy bolo možné zo strany ministra spravodlivosti podať dovolanie, bol pondelok 5. augusta 2019 (s použitím § 63 ods. 4 Tr. por.). Podnet poškodeného obchodnej spoločnosti DECODOM, s. r. o., na podanie dovolania v neprospech obvineného bol na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky doručený 18. februára 2019 (č. l. 2752 spisu). Dovolanie datované dňa 3. júla 2019, bolo ministrom spravodlivosti podané 8. júla 2019 na poštovú prepravu, doručené súdu prvého stupňa (Okresnému súdu Topoľčany) dňa 8. júla 2019.

Na základe uvedeného najvyšší súd bez akejkoľvek pochybnosti konštatuje, že dovolanie ministra spravodlivosti v posudzovanej veci bolo podané včas.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie ministra spravodlivosti SR je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku

nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Minister spravodlivosti môže podať dovolanie v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por. v prípade, ak má pochybnosť, či bol z vykonaných dôkazov dostatočne zistený skutkový stav, resp. ak dospeje k záveru, že závažným spôsobom boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť náležité zistenie skutkového stavu.

Minister spravodlivosti oprel svoje dovolanie v podstate na tvrdení, že postupom Krajského súdu v Nitre, ktorý striktným výkladom procesných pravidiel v posudzovanej trestnej veci aplikoval rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 6/2016 pod č. 51, porušil práva poškodeného na spravodlivé rozhodnutie veci v trestnom konaní. Dôvodil najmä, že krajský súd neprihliadal na zásady hospodárnosti, účelnosti trestného konania vzhľadom na to, že obvinený spáchal voči poškodenému 1889 čiastkových útokov, ktoré boli v obžalobnom návrhu vymedzené ako jeden skutok časovým údajom, výškou spôsobenej škody, osobou obvineného, spôsobom spáchania ako aj objektom-zverenými finančnými prostriedkami poškodeného. Dovolateľ tiež namietal, že obžaloba stojí na veľkom množstve typovo rovnakých skutkov (čiastkových útokov) a nie je účelné trvať na presnom popise každého z nich a nie je ani možné tieto skutky všetky individuálne popísať zvlášť v prípade, ak všetky protiprávne útoky boli spáchané rovnakým spôsobom.

Minister spravodlivosti teda namietal, že krajský súd oslobodením obvineného spod obžaloby na základe nesprávne zisteného skutkového stavu veci v jeho prospech sa dopustil porušenia zákona v ustanovení § 285 písm. a) Tr. por., § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák.

Pokiaľ ide o vecnú stránku vytýkaných chýb uvádzaných v dovolaní ministra spravodlivosti vo vzťahu k výroku o oslobodení obvineného O. G. spod obžaloby okresnej prokuratorky, je treba primárne konštatovať, že dovolací súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou dovolateľa a uvádza k tomu nasledovné:

Na úvod je potrebné uviesť, že z obsahu spisového materiálu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, ČVS: KRP - 71/1-VYS-NR-2014, z 23. januára 2015, bolo O. G. i podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona, na skutkovom základe

v období od 01. júna 2008 do 30. mája 2013 v H. v priestoroch spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, na A. ulici číslo X si neoprávnene prisvojil cudzie peňažné prostriedky, ktoré mu boli zverené tým spôsobom, že ako dispečer montáží v tejto spoločnosti, ktorý mal v charakteristike svojej pracovnej činnosti plánovanie montáže u zákazníkov, riadenie činnosti montážnikov, preberanie peňažnej hotovosti od montážnikov a vodičov za tovar, krátil peňažné čiastky prijaté od jednotlivých zákazníkov tejto spoločnosti za vykonanú montáž nábytku bez súhlasu svojho nadriadeného, prípadne vôbec nepriznal prijaté peňažné prostriedky za montáž nábytku, väčšinu vystavených príjmových pokladničných dokladov skartoval, a v niektorých prípadoch vystavoval nové účtovné doklady, pričom si rozdiel medzi prijatými a vyúčtovanými peňažnými prostriedkami, prípadne prijaté celé peňažné prostriedky od zákazníkov ponechal pre svoju vlastnú potrebu, čím svojim konaním spôsobil spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, škodu v celkovej výške 282.461,72 eur a následnú škodu vo výške 1.876,60 eur za vyrubené pokuty, ktoré táto spoločnosť musela zaplatiť správcovi dane za dodatočné daňové priznania za rok 2012 až 2013.

Prokuratorka Okresnej prokuratúry Topoľčany podala obžalobu pod Pv 860/2013/4406-63, na obvineného O. G. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v období od 01. júna 2008 do 30. mája 2013 v H. v priestoroch spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, na A. ulici číslo X ako dispečer montáží v tejto spoločnosti, ktorý mal v charakteristike

svojej pracovnej činnosti plánovanie montáže u zákazníkov, riadenie činnosti montážnikov, preberanie peňažnej hotovosti od montážnikov a vodičov za tovar, krátil peňažné čiastky prijaté od jednotlivých zákazníkov tejto spoločnosti za vykonanú montáž nábytku bez súhlasu svojho nadriadeného, prípadne vôbec nepriznal prijaté peňažné prostriedky za montáž nábytku, väčšinu vystavených príjmových pokladničných dokladov skartoval a v niektorých prípadoch vystavoval nové účtovné doklady, pričom si rozdiel medzi prijatými a vyúčtovanými peňažnými prostriedkami a v niektorých prípadoch celé prijaté peňažné prostriedky od zákazníkov ponechal pre svoju vlastnú potrebu, čím svojim konaním v 1.889-tich montážnych prípadoch spôsobil spoločnosti DECODOM, s. r. o., Topoľčany, so sídlom Topoľčany, A. ulica číslo X, IČO: 36305073 škodu v celkovej výške 282.461,72 eur a následnú škodu vo výške 1.876,60 eur za vyrubené pokuty, ktoré táto spoločnosť musela zaplatiť správcovi dane za dodatočné daňové priznania za rok 2012 až 2013.

Podľa § 234 ods. 2 veta prvá Tr. por., obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie.

Podľa § 235 písm. c) Tr. por., obžaloba musí obsahovať obžalobný návrh, v ktorom musí byť označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, ak ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; ďalej sa uvedie právna kvalifikácia skutku s uvedením zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, aj príslušné ustanovenie Trestného zákona a všetky zákonné znaky vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

Podľa § 237 ods. 1 Tr. por., trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste, ktoré podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

Podľa § 10 ods. 16 Tr. por., skutkom sa rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, ak nie je výslovne ustanovené inak.

Podľa § 122 ods. 10 Tr. zák., za pokračovací trestný sa považuje, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatela spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich spáchania a v predmete útoku ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatela spáchať uvedený trestný čin; to neplatí vo vzťahu k čiastkovým útokom spáchaným mimo územia Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 9 Tr. por., každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. por. veta prvá, veta druhá, obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky.

Z vyššie citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplývajú základné a súčasné nevyhnutné náležitosti obžaloby a vo vzťahu k označeniu skutku v obžalobnom návrhu sú vymedzené tak, aby skutková veta obžaloby poskytovala dostatočný podklad pre trestné konanie v štádiu konania pred súdom. Skutok obžaloby súčasne definuje ďalšiu aktivitu súdu v trestnom konaní po podaní obžaloby, keďže súd môže rozhodovať iba o skutku, pre ktorý bola na obvineného podaná obžaloba v zmysle § 278 ods. 1 Tr. por. Každý skutok, ktorý má byť trestným činom, musí byť v obžalobe prokurátora nevyhnutne identifikovateľný z hľadiska jeho nezameniteľnosti, a to predovšetkým uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných konkrétnych skutočností, za ktorých k nemu došlo a potrebných na jeho odlíšenie od iného skutku a aj odôvodňujúcich príslušnú právnu kvalifikáciu. Je to tomu tak predovšetkým v prípadoch, ak ide o pokračovací trestný čin, tvorený viacerými čiastkovými útokmi, kedy musí byť spôsobom uvedeným v Trestnom poriadku, identifikovaný každý jednotlivý čiastkový útok toho istého pokračovacieho trestného činu. Len takéto vymedzenie každého jednotlivého

čiastkového útoku toho istého pokračovacieho trestného činu v obžalobe poskytuje súdu podklad pre ďalšie konanie pri vykonávaní dokazovania na hlavnom pojednávaní a tiež platí, že iba v prípade, ak opis skutkov, resp. čiastkových útokov v obžalobnom návrhu zodpovedá kritériám, vyplývajúcim z ust. § 235 písm. c) Tr. por., t. j. z hľadiska ich dostatočnej konkrétnosti a nezameniteľnosti nielen vymedzením miesta a času ich spáchania, ale aj spôsobom ich vykonania a ďalšími skutočnosťami, aj odôvodňujúcich príslušnú právnu kvalifikáciu a určitú trestnú sadzbu, je súčasne možné plne garantovať právo obvineného na obhajobu. Jedine vtedy totiž obvinený môže využiť svoje obhajobné práva, ak mu je známe z obžaloby, aký konkrétny skutok, resp. čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu mu prokurátor kladie za vinu a proti ktorým sa má brániť spôsobom, ktorý mu Trestný poriadok priznáva (vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, kladeným mu za vinu, navrhovať prípadne vykonanie dôkazov, majúcich význam pre rozhodnutie o tom, či je postavenie obvineného pred súd dôvodné a tiež i pre právnu kvalifikáciu skutku).

Pokiaľ ide o skutok, pre ktorý bol obvinený uznaný vinným, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že zo skutkovej vety obžaloby obsiahnutej vo výroku napadnutého rozsudku vyplýva protiprávne konanie obvineného, ktorého sa mal opakovane dopúšťať v období od 1. júna 2008 do 31. mája 2013 v Topoľčanoch viacerými spôsobmi, a to 1/ krátením peňažných prostriedkov prijatých od zákazníkov za montáž tovaru bez súhlasu nadriadeného, 2/ nepriznaním prijatých peňažných prostriedkov, 3/ skartovaním väčšiny vystavených príjmových pokladničných dokladov, 4/ vystavovaním nových účtovných dokladov v niektorých (akých?) prípadoch, pričom si rozdiel medzi prijatými a vyúčtovanými peňažnými prostriedkami a v niektorých (akých?) prípadoch celé prijaté peňažné prostriedky od zákazníkov ponechal pre svoju vlastnú potrebu, čím svojim konaním v 1889 - tých montážnych prípadoch spôsobil spoločnosti DECODOM, s. r. o., škodu v celkovej výške 282.461,72 eur. Je nutné zdôrazniť, že skutkové vymedzenie trestnej činnosti obvineného nie je vyšpecifikované konkrétne, ale iba všeobecne bez toho, aby bol identifikovaný každý jednotlivý útok pokračovacieho trestného činu, pričom v danom prípade absentujú konkrétne okolnosti, za ktorých k týmto jednotlivým čiastkovým útokom došlo tak, aby ich nebolo možné vzájomne zameniť vrátane špecifikácie spôsobeného následku (výšky škody) vo vzťahu k jednotlivým prípadom montáže.

V tomto smere najvyšší súd zdôrazňuje, že trestná činnosť obvineného v posudzovanej trestnej veci nebola od začatia trestného stíhania v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom charakterizovaná v zmysle § 122 ods. 10 Tr. zák., aj napriek tomu, že minister spravodlivosti v podanom dovolaní takto označil konanie obvineného. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je určujúcim kritériom pokračovania v trestnom čine skutočnosť, že jednotlivé čiastkové útoky, z ktorých každý napĺňa znaky toho istého trestného činu, sú po subjektívnej stránke spojené jedným, a tým istým zámerom páchatel'a v tom zmysle, že už od začiatku aspoň v hrubých rysoch zamýšľa aj ďalšie útoky a že po objektívnej stránke sa jednotlivé útoky javia ako postupné realizovania tohto jedného zámeru. Pokračovanie v trestnom čine vyžaduje aj blízku súvislosť v čase a predmete útoku. Aj keď časovú súvislosť nemožno presne ohraničiť, spravidla pôjde o niekoľko dní, týždňov či mesiacov. Spomenutá časová súvislosť je z objektívneho hľadiska najvýznamnejšia (porovnaj IV. ÚS 43/2014). Z uvedeného vyplýva, že podstata pokračovacieho trestného činu je v tom, že útoky sú vedené s rovnakým zámerom, rovnakým spôsobom, s časovou súvislosťou a každý z nich možno posudzovať ako samostatný trestný čin, ktorý napĺňa tú istú skutkovú podstatu trestného činu.

Vo vzťahu k legálnej definícii uvedenej v § 10 ods. 16 Tr. por. najvyšší súd uvádza, že každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu je v procesnom práve považovaný za samostatný skutok. Tomu zodpovedá aj úprava súvisiacich otázok procesného práva, najmä neprípustnosti trestného stíhania, pretože podľa § 9 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa týka dôvod neprípustnosti trestného stíhania uvedený v § 9 ods. 1 Trestného poriadku (teda napr. aj o dôvod spočívajúci v prekážke ne bis in idem) len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie (viď R 26/2008). Ak aj súd páchatel'a právoplatne odsúdi za niektoré čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu, ktorý z hľadiska hmotného práva tvorí stále iba jeden skutok, resp. jeden trestný čin, môže byť tento páchatel' stíhaný a odsúdený za ďalšie útoky tohto pokračovacieho trestného činu. Vo vzťahu ku každému jednotlivému útoku sa musí začať trestné

stíhanie a zároveň každý jednotlivý útok musí byť uvedený v obžalobnom návrhu. Následne, ak pri posudzovaní pokračovacieho trestného činu súd dospeje k záveru, že sa niektorý čiastkový útok nestal, nemôže - vzhľadom na ustanovenie § 10 ods. 16 Tr. por. - rozhodnúť „iba“ o vypustení takéhoto čiastkového útoku zo skutku uvedeného v obžalobe, ale v tejto časti má rozhodnúť o oslobodení spod obžaloby z dôvodu, že sa čiastkový skutok nestal. V hmotnoprávnom ponímaní však vymedzenie skutku zodpovedá ustanoveniu § 122 ods. 10, ods. 13 Trestného zákona, čo sa v obžalobnom návrhu odrazí v právnej kvalifikácii pokračovacieho trestného činu ako celku.

Správne preto postupoval krajský súd pri posudzovaní zákonných náležitostí obžaloby z pohľadu formulácie tzv. skutkovej vety v intenciách vyššie uvedených zákonných ustanovení, keď dospel k záveru o neodstrániteľnej závažnej procesnej chybe obžaloby, na základe ktorej rozhodol o uznaní viny obvineného okresný súd, a to s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2015, sp. zn. 2 Tost 35/2015, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2016 pod č. 51, v zmysle ktorého „(J)e závažnou procesnou chybou v zmysle ustanovenia § 244 ods. 1 písm. h) Tr. por. [aj § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por.], ak v obžalobnom návrhu nie je spôsobom uvedeným v § 235 písm. c) Tr. por., časť vety pred bodkočiarkou, popísaný, a tým identifikovaný každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, aj keď právna kvalifikácia takého činu [§235 písm. c) Tr. por., časť vety za bodkočiarkou] sa vzťahuje na pokračovací trestný čin ako celok“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym záverom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý považuje absenciu skutkového vymedzenia každého čiastkového útoku pokračovacieho trestného činu za závažnú procesnú chybu a zároveň závažné porušenie práva na obhajobu obvineného. Právo na obhajobu vyjadruje totiž požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia, v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale aj v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Konštantná judikatúra právo na obhajobu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Je však potrebné zdôrazniť, že prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nepredstavuje porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

V prejednávanej trestnej veci najvyšší súd zistil, že obvinený nemal v konaní pred súdom právo v plnej miere uplatniť svoje obhajobné práva, t. j. vyjadriť sa ku každému jednotlivému čiastkovému útoku kladenému mu za vinu, podávať vo vzťahu k nim návrhy na vykonanie dokazovania, prípadne i opravné prostriedky. Aj najvyšší súd je toho názoru, že v danom prípade okresný súd pochybil, keď pri predbežnom prejednaní obžaloby prijal obžalobu prokurátora, hoci táto z pohľadu skutkového vymedzenia žalovanej trestnej činnosti nespĺňala náležitosti v zmysle § 235 písm. c) Tr. por. v rozsahu konkretizácie jednotlivých čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, ktorých sa mal obvinený dopustiť ako dispečer montáži spoločnosti DECODOM, s. r. o., čím došlo k neodstrániteľnej procesnej chybe, ktorá postihuje celé súdne konanie.

Na základe uvedených skutočností s poukazom na vyššie citované ustanovenia najvyšší súd považuje argumentáciu ministra spravodlivosti týkajúcu sa prísneho výkladu procesných pravidiel krajského súdu za neopodstatnenú. Rovnako je irelevantná aj dovolacia námietka ministra spravodlivosti, ktorý bol toho názoru, že obvinený mal možnosť vyjadriť sa ku každému jednému čiastkovému útoku s poukazom na to, že tieto sú súčasťou trestného spisu. Je evidentné, že minister spravodlivosti v podanom dovolaní presadzuje iné hodnotenie zisteného skutkového stavu veci, než aké urobil krajský súd. Dovolací súd v

tejto súvislosti konštatuje, že nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia skutočnosť, že minister spravodlivosti na základe svojho presvedčenia poukazuje jednak na špecifickosť trestného konania obvineného a práva poškodeného, a to práve s ohľadom na vzniknutú neodstrániteľnú procesnú chybu a z toho vyplývajúceho závažného porušenie práv obvineného na obhajobu.

Keďže z rozsahu námietok uplatnených ministrom spravodlivosti nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.